
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פסיכופתולוגיה בגיל הרך - 3520

תאריך עדכון אחרון 09-08-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: גיל הרך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' קורי שולמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: zili.nir@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בשימוש במושג "פסיכופתולוגיה" בגיל הרך, האם ואיך ניתן לקבוע אבחנה בגיל הרך? נדון בשאלות הקשורות להערכה ואבחון ילדים בגיל הרך, כלים לאבחון, מקום ההורים בתהליך האבחנה והערכת הסביבה הטבעית של הילד. נתמקד בפסיכופתולוגיה הייחודיות לגיל הרך.

מטרות הקורס:

פיתוח הבנה של סוגיות הקשורות להתפתחות "נורמטיבית" ופסיכופתולוגיה בגיל הרך. הכרות עם סוגיות הקשורות לפסיכופתולוגיה בגיל הרך, דרכי אבחון והתערבות. הכרות עם סימני איתור מוקדם ("אורות אדומים") והכרות עם מגוון דרכי התערבות וטיפול.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- בסיומו של קורס זה תוכלו להגדיר פסיכופתולוגיה בגיל הרך ולזהות את הדפוסים הייחודיים.
- נכיר את גישת הסיווג והאבחון בגיל הרך על-פי מדריך ה-DC-0-5 ומדריכי סיווג נוספים.
- לזהות "אורות אדומים" ודפוסים של פסיכו-פתולוגיה בגיל הרך ולפרט מהם השינויים המדיניים שחייבים לבצע כדי לספק שירותי אבחון, התערבות וטיפול בגיל הרך.

דרישות נוכחות (%):

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית ודיון בתיאורי מקרה. השיעורים והדיון בכיתה ילוו בקריאה שוטפת של מאמרים רלוונטיים, הצגות מקרה וצפייה בקטעי סרטים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. התפתחות "נורמטיבית" והגדרתה בגיל הרך, שיטות לקביעת פסיכופתולוגיה בכלל ובגיל הרך הפרט.
2. סיווג על-פי DSM5 ו-Three to Zero
3. שלבי אבחון וכלים: שאלוני סריקה (Screening) וכלי אבחון פורמאליים
4. התערבות טיפולית בפסיכופתולוגיה בגיל הרך
5. הפרעות התפתחותיות
6. הפרעות ויסות
7. הפרעות שינה
8. הפרעות אכילה, האכלה וחוסר שגשוג
9. טראומה
10. הפרעות התנהגותיות ותוקפנות
11. הפרעות חרדה ודכאון
12. הפרעות קשר והיקשרות

-
13. הפרעות ברצף האוטיסטי
14. סוגיות נבחרות במדיניות ציבורית בפסיכופתולוגיה בגיל הרך

חומר חובה לקריאה:

- Sameroff, A., Seifer, R., & McDonough, S. C. (2004). Contextual contributors to the assessment of infant mental health. *Handbook of infant, toddler, and preschool mental health assessment*, 61-76.
- Shulman, C. (2016). A survey of evidence-based intervention in infant and early childhood mental health. *Research and practice in infant and early childhood mental health*. (pp.159-175). Springer International Publishing.
- Zeanah, C. H., Boris, N. W., & Scheeringa, M. S. (2006). Psychopathology in infancy. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 38(1), 81-99.
- Zeanah, C. H. (2016). New disorders of early 5TM. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 55(10), S64.
- *חומרי קריאה נוספים יוצגו בפני הסטודנטים במהלך הקורס

חומר לקריאה נוספת:

- קרן מ., הופ ד. וטיאנו ס. (2013) זה לא יעבור עם הזמן?: בריאות הנפש בשלוש השנים הראשונות לחיים. הוצאת מודן.

הוצאת (2017) הרך והגיל הינקות של והתפתחותיות נפשיות הפרעות של אבחנתי סיווג : DC:0-5 דיונון.

מרכיבי הציון הסופי :

- הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 80 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
10 %

מידע נוסף / הערות:

השתתפות פעילה בדיונים בשיעורים מהווה 10% של הציון הסופי.